

Velja po pošti:

Za celo leto naprej . . . K 28.—
za en mesec . . . " 2.—20
za Nemčijo celoletno . . . " 29.—
za ostalo inozemstvo . . . " 35.—

V Ljubljani na dom:

Za celo leto naprej . . . K 24.—
za en mesec . . . " 2.—
V upravi prejemam mesečno . . . 1.80

Sobotna izdaja:

za celo leto K 7.—
za Nemčijo celoletno . . . " 9.—
za ostalo inozemstvo . . . " 12.—

SLOVENECE

Inserati:

Enostolpna pettirvsta (72 mm široka in 3 mm visoka ali nje prostor)

za enkrat po 30 v
za dva- in večkrat . . . 25 v
pri večjih naročilih primeren popust po dogovoru.

Poslano:

Enostolpna pettirvsta po 60 vin.

Izhaja vsak dan, izvenredno ne deluje in praznike, ob 5. uri pop.

Redna letna priloga vojni red

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III. Rokopisi se ne vračajo; nefrankirana pisma se ne sprejemajo. — Uredniškega telefona št. 74. —

Političen list za slovenski narod.

Upravništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6. — Račun poštne hranilnice avstrijske št. 24.797, ogrske 26.511, bosn.-herc. št. 7563. — Upravniškega telefona št. 188.

Naša nova bojna črta pri Gorici trdna. - Novi ruski napadi odbiti. - Napredovanje bolgarsko-nemških čet pred Solunom.

Vojska z Rusi.

AVSTRIJSKO URADNO POROČILO.

Dunaj, 21. avgusta. Uradno:

Bojna črta generala konjenice nadvojvode Karla.

Vzhodno od Moldave v Bukovini na višinah južnovzhodno in južnozahodno od Žabjev, kjer smo ujeli 2 častnika, 188 mož in zaplenili 5 strojnih pušk, si sovražnik zamen prizadeva, da zopet pridobi izgubljeno zemljo. Položaj se ni izpremenil. Ob železnice južno od Zielone smo vrgli sovražni oddel. — Ob Bistrici Solotvinski in severno od Dnjestra je minul dan mirno.

Bojna črta maršala pl. Hindenburga.

Pri Smolarinu in južno od Stoblihe manjša uspešna podjetja.

Pri Rutki-Cereviščih so se izjalovili vsi poizkusi Rusov, da bi razširili svoje postojanke na zahodnem bregu Stohoda s težkimi izgubami za sovražnika.

Namestnik načelnika generalnega štaba: pl. Höfer, fml.

NEMŠKO URADNO POROČILO.

Berlin, 21. avgusta. Veliki glavni stan:

Bojna črta maršala pl. Hindenburga.

Napadi Rusov ob Stohodu so se izjalovili južnozahodno od Ljubešova.

Večkratni z znatnimi silami podvzeti poizkusi sovražnika, da bi razširil svoje postojanke na zahodnem bregu pri Rudki Cerviših, smo odbili z velikimi izgubami zanj.

Med Zarečjem in Smolarih smo med uspešno podvzetim kratkim sunkom ujeli dva častnika in 107 mož.

Bojna skupina generala nadvojvode Karla.

Naši so vzeli v Karpatih višine Stepanski zahodno od doline Črni Čeremošč. Tam in na višini Kreta smo odbili ruske protinapade.

Ob zavzetju Krete z naskokom 19. avgusta smo ujeli 2 častnika, 188 mož in zaplenili pet strojnih pušk.

Vrhovno vojno vodstvo.

RUSKE ŠTEVILKE O NAŠIH IZGUBAH.

Dunaj, 21. avgusta. (K. u.) Iz vojnega tiskovnega stana se javlja: Rusko uradno

dnevno poročilo 16. t. m. obsega blazno trditev, da so ujele čete generala Brusilova med ofenzivo od 4. junija do 13. avgusta na bojni črti od Pripjeta do rumunske meje 7757 častnikov in 350.845 mož. Pred vsem se ne more odreči statistikom ruskega generalnega štaba pohvala, da so popolnoma natančni. Prvovrstno dejanje je, to se mora reči, da se v času bojev, ki pluskajo sem in tja, dožene število ujetnikov do zadnjega moža. To sovražno točnost z natančno 350.845 možmi pojasnjuje sledeča okolnost: Rusi zakrožijo vedno število ujetnikov na stotine ali tisoče. Polk na pr. javi namesto 143 — 200 ujetnikov. Iz tega prebitka se pokažejo potem neizmerne razlike od dejanskega števila ujetnikov. Da se odvrne pozornost od teh spletk, se potem v uradnem poročilu prej na stotine in tisoče navzgor zaokrožene številke povšajo še na enomestno število; v tem slučaju 350.000 na 350.845. To velja tudi za netočne podatke o vojnem plenu. Če se številu napovedanih ujetnikov prištejejo še mrtvice in ranjenci, bi morale po merilu Brusilove statistike na tej bojni črti, če bi bila redno zasedena, izginiti posadke vseh odsekov v celoti. Temu nasproti pribijemo splošno znano dejstvo, da se od Pripjeta do rumunske meje veliki sovražni premoči močno upira železen zid naših bojnih črt in pridobiva v težkih bojih celo na več točkah na prostoru. Če bi hoteli kar verovati izjemoma ruskim uradnim poročilom, bi si morali protislovje med navedenim dejstvom in trditvijo Rusov to-le tako tolmačiti, da nam da na razpolago Brusilov v odločilnih trenutkih vedno svojih ujetnikov za obrambo naših bojnih črt.

VELIKI BOJI BODO TRAJALI LE ŠE ŠEST TEDNOV.

Bern, 21. avgusta. Vojaški kritik Gauloisa piše: Ofenziva zaveznikov se sicer vedno bolj razvija, a misel, da se bo kmalu odločilo, je nespametna. Če ne bodo nastopili kakšni popolnoma nepričakovani dogodki, ne bi mogli Rusi, četudi napno do skrajnosti svoje sile, doseči drugega, kakor da zopet pridobe del tistih strateških postojank nazaj, ki so jih izgubili leta 1915, a za to razpolagajo le še s šestimi tedni časa, ker bo potem deževje omejilo vojne operacije. Ni pričakovati, da bodo pred bodočo pomladjo zaključili operacije.

PRI ZLOTI LIPI.

Genf. Iz Petrograda: Armada generala Serbačeva se obupno vojskuje v strašnem sovražnem ognju ob Zloti Lipi. Prekoračenje te reke spada med najstrašnejše dogodke sedanje vojske. Serbačevi vojaki morajo ob celi reki v sovražnem ognju brez vsakega kritja vedno in vedno poizkušati, da bi prekoračili reko. Rusi hočejo za vsako ceno ne glede na izgube izsiliti prehod čez reko.

PRED NOVIMI BOJI V VZHODNI GALICIJI.

Berlin, 21. avgusta. »Lokalanzeiger« piše: V vzhodni Galiciji je že nekaj dni mirno, a ne smemo se varati, da se bodo razvili tam novi, zelo siloviti boji.

VELIKANSKE IZGUBE RUSKE GARDE.

Stockholm, 21. avgusta. Iz zanesljive strani se poroča o velikanskih izgubah ruske garde pri Stanislavovu, kjer so radi prisiljenih brezpametnih napadov najslavnejši petrogradski gardni polki toliko trpeli, da so jih morali izločiti iz boja. Po ruskih poročilih je izgubil Semanov gardni polk 43 častnikov in 3761 mož, gardni dragonski polk je izgubil 31 častnikov in 1679 mož, moskovski gardni polk 56 častnikov in 3078 mož, Pavlov gardni polk 61 častnikov in 3157 mož in finski gardni polk 78 častnikov in 2648 mož. Ker so se nahajale gardne čete že en teden v ognju in ker rekrute šele zdaj pridelujejo, bodo gardni polki pol leta izločeni iz boja.

Cesarska slavnost v Lublinu.

(Izvirno poročilo »Slovenca«.)

Lublin, 18. avgusta 1916.

Prvikrat se je praznovala slavnost rojstnega dne našega svivolasega vladarja v stolici za avstrijsko-ogrsko okupirano ozemlje na Rusko-Poljskem. Izmed mnogih slovesnosti, ki so se ta dan praznovala po celi Avstriji, pride na odlično mesto slovesnost v Lublinu, v mestu, ki leži nedaleč od kraja, kjer se sinovi presvetlega Franca Jožefa borijo za obstoj in nadaljno blagostanje domovine Avstrije. Na večer 17. avgusta je bilo celo mesto slavnostno razsvetljeno, jedno poslopje se je kosalo z dru-

dim v okrašenju oken in morju luči. Posebno se je odlikovala gubernija (poslopje, kjer vladuje gubernator) in magistratno poslopje. Na pročelju gubernije je visel velik baržunasti prt s cesarskim orlom v sredi; pod njim pa z velikimi črkami napisani letnici 1830 — 1916. Na posameznih oknih so bili orli vseh avstrijskih kronovin, obdani od mnogih sveč. V sredi pročelja pa je stal doprsni kip cesarjev v naravni velikosti, bengalično razsvetljen.

Cela glavna ulica (Krakovsko predmestje) je bil semintja preprežena z lampijoni, kar je napravilo utis nekega čarobnega mesta. Godba je svirala, spremljena od tisočerega občinstva, lepe koračnice, med temi »Franc Evgen«, »Radecky« in druge podobne.

Na jutro 18. dne je bila ob 6. uri budnica. Poslopja vsa s poljskimi narodnimi in avstrijskimi zastavami okrašena. Ob 9. uri je v garnizijski cerkvi (prej ruska katedrala) daroval stolni kurat slavnostno sv. mašo, pri kateri je bil navzoč med drugimi ves generalni štab z guvernerjem na čelu. Po sv. maši pa je bilo defiliranje. Na čelu vseh častnikov je stal Nj. ekselencija guverner Kuk in prijazno odzdravljaj mimokorakajočim četam. Pri tem pa je igrala godba in zaključila s cesarsko pesmijo, ki se morda ob istem času glasila po mnogih krajih mile Avstrije in prisegala nadaljno zvestobo in ljubezen do našega ljubljene vladarja Franca Jožefa I.

Vojska z Italijo.

AVSTRIJSKO URADNO POROČILO.

Dunaj, 21. avgusta. Uradno:

Nobenih posebnih dogodkov.

Namestnik načelnika generalnega štaba: pl. Höfer, fml.

Izpred Gorice.

Goriško, dne 19. avgusta 1916.

Zadnje dni se vrše boji za naše postojanke, ki tvorijo vrata v Trst in Vipavsko dolino, z vso besnostjo. Vso glavno svojo moč so vrgli Lahji proti komenski planoti, posebno pri Lokvici. Tu napadajo noč in dan. Tudi na drugi fronti se vrše srditi boji, vendar v masah napadajo Lahji drugod le v presledkih. Posebno ljut je bil topovski bob-

LISTEK.

Pol na Krn.

Alice Schalek poroča v »Neue Freie Presse«:

Moja pot na najstrašnejše pozorišče med vojnimi gledališči, na krnsko pogorje, se je začela kakor nekoč neki poletni izlet v prekrasnem bohinskem hotelu, na bregu otožnega malega jezera. Nič ne spominja tu človeka na vojno — k večjemu neobičajni mir v planinskem hotelu.

V ranem jutru, ob 5. uri, odrinem. Vožnja ob jezeru skozi visokodebelni molčeči gozd že vzbuja ono čudno vojno slutnjo, ki jo občutiš povsodi v teh samotnih pokrajinah ob robu vojne. Do tu sem je vse teorija in domišljija. Rezka resničnost se začne brez prehoda tam, kjer se začne trpljenje. Seveda, tako dojemljiv in očiten ni vsak vhod k fronti, kakor je vzdvig na Krn. Z zgornjega konca Bohinjskega jezera te dvignejo namreč v odprtem zaboji, ki visi na žični vrvi, tekem šestih minut 500 metrov visoko. Skalna stena in dolinska tla tvorita pravi kot, vrvi, ki je brez vsake pretirane, v mirni dobi običajne rah-

ločitnosti napeta v ravni zračni črti navzgor, pa tvori hipotenuzo.

Srečen slučaj je nanesel, da se je vodja planinske reševalne službe v krnskem ozemlju ravno danes vračal s svojega dopusta, in tako sva se skupaj vozila po tej čudni poti, on dvajsetič, jaz prvokrat. Kakor velikokrat v Ameriki, se odkupi tu možnost, da se hitro dospe na kak cilj, z nevarnostjo, da se enkrat kaj pripeti. Ampak tu se doslej še nikoli ni nič pripetilo, in tisočem težko obloženih mož je to dvigalo olajšalo trud.

Vedno bolj se odpira med vožnjo razgled po Bohinjskem jezeru z njegovimi na debelo nakupičenimi jutranjimi megli, ki so za krnsko pogorje tako usodepolne. Te megle se plazijo vsako jutro po skalovju navzgor ter obleže na vrhovih. Gori se srečajo z jadranskimi megli, katerim je Krn prvi zid na njihovi poti na sever, in to podvoji njihovo vlažnost. Dež, sneg in večna oblačna kučma so posledice tega srečanja. Zgolj klimatično je Krn najbrezupnejše bivališče ob Soči. Kjer konča dvigalo, se začneja žična železnica, s katero se pa vozijo samo zelo flegmatični in hladnokrvni ljudje, katerim ni nič, ako kdaj za pol ure obvisi v zraku nad globokim prepadom. Za nas so pripravljene tovarne živali, ki začno s svojo oprezno vztrajnostjo

stopati navzgor. Čudovita cesta je seveda vojno delo — saj je bil Krn preje malone terra incognita — delo tehničnih čet. Ti vojni tehniki so izvršili na soški fronti nadčloveška dela. Ker mora začasa vojne večina tega ostati tajnega, po vojni bo pa skoraj vse takoj propadlo, ne utegne svet nikoli zvedeti, kaj se pravi tu dovajati četam vse potrebno. Čete v ospredju imajo izvršiti samo dejanje, toda tiste, ki vzdržujejo zvezo z zaledjem, nosijo razen tega na svojih ramah še breme skrbi.

Na visokih drogovi, ki stoje ob cesti, so kot kačipoti pritrjeni rdeči prečniki, nagnjeni v smeri poti. Pozimi leži sneg že tu doli šest metrov visoko na cesti; in ker potem ne izginejo samo cestni nasipi, marveč ne ostane tudi nobene sledi o njeni črti, ne bi se bilo mogoče orientirati brez teh znamenj. Pri teh nešteti, skoraj enakok visokih kopah in skoraj enako globokih kotanjah ni nobenega razločnega vspejanja in padanja — saj je krnska grmada najsevernejša gora s kraškimi značajem. Med višinami se v veleumetno izpeljani lahni napetosti vije cesta navzgor; spremlja jo obrambni zid proti plazovom, ki odkazuje nizdol drsečim snežnim masam druga pota nego preko ceste. Ker pa padanja kamenja na noben način ni mogoče preprečiti, se cesta, kadar groze plazovi, kljub

temu zapre. Potem je treba navzdol in navzgor po kraških dolinam podobnih gorskih ljakihi. In ker konji ne morejo po teh snežnih stezah, se mora vse, vse znesti na človeških hrbtih. Približno 1400 metrov visoko je na prvi etapni postaji najvišje ležeča bolnišnica. Do sem doli treba ranjence nositi. Tu stoji tudi ogromni zavod za topljenje snega, odkoder se mora potem nositi voda navzgor, deloma pa nosijo gori kurivo in potem sami kuhajo sneg. Cesta vodi na prelaz. Pod prelazom opazim prvo postajo, kjer se menjavajo nosilci bolnikov. Temu ni treba veliko dostavljati. Omeniti je vredno le to, da so bile tudi te barake popolnoma zasnežene, enkrat jih je sneg celo docela strl. Vrla hrabra saniteta, ki je vztrajala, dokler se ni podrl zadnji tram, je še telefonirala doli zadnje naznanilo, nato si pa napravila pot na prosto skozi streho. Četovodja je privezal svoje ljudi na vrvi, da bi se je že bližala smrt, zmrznjene. Ta dogodek mi je povedal moj spremljevalec, ker ga je postaja slučajno spomnila nanj. Na stotine enakih slučajev se je pripetilo v strašnih osmih mesecih krnske zime.

(Dalje.)

neči ogenj na komenski planoti sinoči med dežjem. Zlasti so posegli v akcijo metalci min. Italijani so povsod z velikanskimi izgubami odbiti. Posebno zadovoljstvo je vzbudil zadnji naš uspeh pri Deskljah.

Italijanski aeroplani so nas v četrti tek posekali gosteje. Včeraj in danes jih ni bilo.

Naš položaj na Goriškem ugoden.

Goriško, dne 20. avg. 1916.

Položaj naše armade pred Gorico je danes, ko to pišem, ugoden. Lahko trdimo z mirnim srcem, da napravijo Italijani lahko križ svoji opaznosti. Značilno je, da je bila evakuacija nekaterih naših vasi ob fronti, ki je bila že odredjena, včeraj zvečer preklicana.

Včeraj ponoči na bojišču le zmer-na kanonada. Italijanskih letalcev tudi danes še ni bilo. Tudi naših vasi v Vipavski dolini Italijani niso obstreljevali.

Nova črta na Goriškem.

Dopisnik lista »Deutsches Volksblatt« poroča z dovoljenjem vojnega tiskovnega stana: Proga južne železnice Opčina-Nabrežina-Trst, ki pelje večinoma po globokih zasekah in je bila že ob začetku vojske izpostavljena laškimi topovom, se je sedaj še bolj približala sovražnemu ognju. Ker pa je Opčina še z drugo progo in poleg te tudi z električno železnico zvezana s Trstom, ne bi tudi ustavitve železniškega prometa na progi Nabrežina-Trst imela nobenega vpliva na promet s Trstom. Trst sam je od najbližje laške pe-stopojanke oddaljen le še vedno nad 20 km in ni zato danes prav nič bolj ogrožen, kot je bil v začetku laškega napada pred 15 meseci.

Odstavljeni laški poveljnik.

Rim, 21. avgusta. Uradni list poroča: Generalni poročnik Frugoni je odstavljen. Bil je višji poveljnik druge skupine, ki operira severno od Gorice. — Podpolkovnik Lace, poveljnik nekega pešpolka, je pri Gorici padel.

Zadnji napad na Benetke.

Lučano, 21. avgusta. Pri zadnjem avstrijskem napadu na Benetke je bila popolnoma porušena predilnica »Cotonificio Veneziano«, kjer je bilo zaposlenih tisoč delavcev.

Avstrijski vojni ujetniki italijanskega pokoljenja v Rusiji določeni za italijansko bojno črto.

Stockholm, 21. avgusta. Iz Petrograda se javlja: Italijansko vojno poslanstvo se je podalo v ruski ujetniški tabor, da izvede transport avstrijskih vojnih ujetnikov italijanskega pokoljenja na italijansko bojno črto.

Ministrski posveti v Italiji.

Lučano, 21. avgusta. Ministrski predsednik Boselli se je vrnil v Rim. V soboto se je razgovarjal z zunanjim ministrom, z vojnim ministrom, s prometnim ministrom in z ministrom brez portfelja. V ministrskem svetu v torek ali sredo se bodo posvetovali o stvareh, ki tičejo ukrepov za pomoč po potresu prizadetih.

London, 21. avgusta. (K. u.) Minister Runciman se je vrnil iz Italije.

Barzini o zavzetju goriškega predmostja.

Znameniti italijanski vojni poročevalec Luigi Barzini tako-le opisuje osvojitve goriškega predmostja:

Je-li res? Smo-li prišli čez? Ali smo res razbili v prvi napadalni črti strašni nasip, ki nas je toliko časa zadrževal na pragu Gorice? Ali res udarimo v ono grozovito predmostje, ki je bil eden najmočnejših okopnih taborov v Evropi?

Kakor pijani smo, zdi se nam, da sanjamo in še vedno sledimo temu besnemu gromenju s strahom in veseljem. V svojem strahu smo še negotovi, če ne bomo zaslišali gromenja kmalu zopet v bližini. Preveliko smo upali in preveliko trpeli nasproti tem strašnim, s krvjo napojenim goram, da bi tako dolgo pričakovani uspeh ne imel nekaj neresničnega, nekaj prevelikega in prelepega za nas, da bi mogli verjeti v njegovo resničnost. Podrobna poročila še manjkajo, a v prašnem zraku bojišča leži radost in nas omamlja.

V petek, 4. avgusta, smo zastavili prvi udarec. Bil je prevara. Hoteli smo sovražnika spraviti v negotovost, kje nameravamo napasti. Njegovo pozornost smo obrnili sedaj sem, sedaj tja s počasnim oblegovalnim bombardiranjem. Ob 4. uri zjutraj je bil naš ogenj zelo živahen. Posebno v tržiskem pasu. Gromenje topov je trajalo cel dan. Zvečer je razvila naša infanterija krepak napad vzhodno od Tržiča in v naskoku osvojila višine, za katere so se bili bili tako vroči boji. Zadržala je prve protinapade sovražnika. Toda ponoči je vrgel sovražnik nove čete v ogenj. In naši so morali v svoje izhodne črte nazaj. Na naši strani je šlo za demonstracijo in ta se nam je bila posrečila. Videti je bilo, kakor da smo doživeli neuspeh. Moč avstrijske

protiofenzive je pokazala, da je zbral sovražnik v onem odseku sveže moči.

6. avgusta pa je buknil vihar italijanske artiljerije na celi fronti pred Gorico, od Sabotina do morja. Ob 8. uri je delovalo več sto baterij. Le malo strelcev je z vidnim uspehom zadevalo v sovražne postojanke. Naloga artiljerije se je zdela nerazumljiva. Človek bi bil mislil, da strelja tjavendan. Granate so eksplodirale v daljavi. Zadevali smo sedeže sovražnih poveljstev, opazovalne postaje, razdirali glavne točke telefonskih zvez, iskali živčnih vrvi brambne črte, napadali sovražnika v obraz in na glavi, slabili njegovo organizacijo tam, kjer je najbolj občutljivejša in ima največjo življenjsko moč. Mešali smo sovražnika in ga skušali omrtviti, še predno smo ga mogli zadržati v njegovih bojnih sredstvih. Sovražnik je le malo odgovoril in njegov odgovor je bil negotov. Ob desetih je ponehal ta strašni nastop k boju. Ogenj je dobil drugo smer. Doslej so bile avstrijske postojanke zjutraj v senci. Sedaj pa jih je obsijalo sonce. Nebo je bilo jasno, zrak izredno čist. Sovražnikovi prekopi so se ostro razločevali po gričevju. Nenadoma je prišlo življenje in gibanje v sovražni tabor. Tisoči granat in mirijade eksplozij so dajale sovražnim postojankam vzburkano, prelivojočo se, neverjetno in grozo vzbujajočo sliko. Buknila je fantastična nevihta. Zemlja je zatrepetala. Beli, žolti, sivi in rdečkasti oblaki — kakoršna sta že bila razstrelilna snov in kaliber — so se dvigali kvišku. Po cele minute so zginile bombardirane višine pod oblaki. Strašna igra nam je še v spominu izza avstrijske ofenzive na Tridentinskem. To je peklo, kateremu se sami poizkušamo upirati. Ali se bodo tudi Avstrijci upirali? Gre za to, da porušimo utrdbe, zgrajene v dolgoletnem delu.

Sovražnik je skoraj popolnoma ustavil ogenj, da bi ne izdal svojih baterij. Svoja brambna sredstva hrani za trenotek, ko se približa napad. Morda sovražnik ni verjel na neposreden napad. Nato se je začel boj iz bližine, spopad množic. Nenadoma se je zbudil sovražni artiljerijski ogenj. Bil je izredno intenziven, besen, sovražni šrapneli so vršali na gosto kakor toča. S polnimi pergišči nas obmetavajo. Stojl zadoni našim. Ne, ne, zmirom naprej, naprej! Šrapnelska toča postaja čimdalje gostejša. Napad se vrši v pravcatem ognjenem viharju. Bojišča ni več mogoče pregledati. Preveliko je, presilno. Na Sabotinu so naši udarli v sovražno črto, še predno se je mogla avstrijska artiljerija v tem odseku orientirati. Dočim je sovražni bombardement divjal nad Podgoro, smo v jurišu vzeli Kalvarijo. Dočim se je vnel boj za Oslavje, smo šli proti Pevni. Naš napad na vrh Sv. Mihaela je olajšal prodiranje v ravnino. Gorice ni več videti. Gosti oblaki pokrivajo reko. Na njenih bregovih divja boj.

Boji na zahodu.

NEMŠKO URADNO POROČILO.

Berlin, 21. avgusta. Veliki glavni stan:

Odbili smo severno od Somme več sicer krepkih napadov sovražne pehote, ki sicer niso bili v zvezi eden z drugim, na Oivlers in Pozieres, zahodno od gozda Foureaux in ob cesti Clery-Maricourt kakor tudi napade z ročnimi granatami pri Maurepas severnozahodno od utrdb Thiaumont.

Na desnem bregu Moze smo zadržali s topniškim ognjem na napad pripravljene sovražnika v njegovih jarkih, pri utrdbi sami in pri Fleury smo z ognjem pehote in strojnih pušk postrelili močne čete za metanje ročnih granat.

Uspela niso številna podjetja sovražnih poizvedovalnih oddelkov. Sunkni nemških patrulj so se posrečili severnovzhodno od Vermelles pri Festubert in pri Embermenil.

V Argonih na obeh straneh živahen boj z minami. Na višini Combres smo zrušili z razstrelbo sovražno postojanko v znatni obsežnosti.

× × ×

Pri Ostende smo uničili z ognjem neko angleško morskotno letalo in neko francosko letalo.

V zračnem boju je padlo južnovzhodno od Arrasa neko angleško dvokrilno letalo.

Vrhovno vojno vodstvo.

Francosko uradno poročilo.

20. avgusta ob 3. popoldne. Ob Somme je bilo ponoči mirno.

Na desnem bregu Moze so Nemci ponoči živahno delovali. Po krepkem obstreljevanju, ki je trajalo več ur, so večkrat poizkusili zopet vzeti Fleury. Vsi napadi, med njimi najbesnejši, so se zlomili v našem ognju. Nemci so imeli izdatne izgube in so nam prepustili ujetnike. Neki drugi nemški napad severnozahodno od utrdb Thiaumont smo zadržali z zapiralnim ognjem.

Ob 11. ponoči. Naše čete so se polastile severno od Somme po sovražniku močno utrjene šume med Guillemontom in

Maurepasom. Znatne množine blaga smo zaplenili. Naše baterije so na celi bojni črti ob Somme zelo delovale. V odseku Fleury je sovražnik živahno obstreljeval vas.

Priprave velike angleško-francoske ofenzive ob reki Somme.

Rotterdam, 21. avgusta. Neki angleški list obvešča o pripravah velike angleške ofenzive ob reki Somme:

Zgradili so železnice v dolžini 5000 km, da se je olajšal privoz streliva, čet, ranjenec; položile so se tračnice na vseh glavnih cestah, iznova so se gradile ali ojačevale železniške proge in mostovi.

Zbrali smo 1.200.000 vojakov, ki jih je podpiralo pol milijona pomožnih delavcev, zdravnikov, železničarjev in zgraditeljev mostov.

Vsa pokrajina se je napolnila s skritimi topovi najnovejše vrste, med njimi več 38 cm možnarjev.

Zgradilo se je na celim bojišču telefonsko omrežje, izpopolnjeno z omrežjem brzovojnih žic, postaj, vojnih lazaretov.

Povsod so zakopali strelivo, živila, zdravila, da dobe čete kjerkoli brez truda povsod granate in živež in se tako izognejo navadni transportni službi.

Skrilo se je velikansko nakopičenje čet za bojno črto.

Izstrelili so en milijon granat že prvi dan na bojni črti 134 kilometrov.

In uspeh?

Ofenziva ob Somme.

Bern, 21. »Petit Parisien« izjavlja: Počasnost francoske ofenzive ob Somme povzroča izključno velika premoč nemške artiljerije. Ne bilo bi pa prav, če bi se vsled položaja vznemirjali, ker je francoski generalni štab zelo gotov svoje stvari.

Angleške izgube ob reki Somme.

Basel, 21. avgusta. Angleški uradni izkazi izgub navajajo od 1. do 15. avgusta 2898 častnikov, med njimi 760 mrtvih; dalje 61.222 mož, med temi 12.300 mrtvih. Od 1. julija dalje so Angleži izgubili 210.810 mož mrtvih, ranjenih ali pogrešanih.

Veliki vojni svet.

Rotterdam, 21. avgusta. General Pau je došel iz Rusije v Havre, od tam je odpotoval v Pariz, kjer se bo udeležil v četrti velikega vojnega sveta sporazuma.

Proti Solunu.

NEMŠKO URADNO POROČILO.

Berlin, 21. avgusta. Veliki glavni stan:

Južno in južnovzhodno od Florine smo pridobili goro Vič in pobočje Malerku, vzhodno od Banice smo vzeli z naskokom srbske postojanke na Malki Nidži Planini.

Vsi napori sovražnika, da bi zopet pridobil Dzemaat Jeri, so ostali brez uspeha.

Pri Ljumnici smo odbili slabejši sovražni sunek.

Živahni boji s topovi južnozahodno od Dorjanskega jezera.

Vrhovno vojno vodstvo.

× × ×

Na solunski bojni črti so se vnovič dosegli znatni uspehi. Ločita se dva odseka. Na prostoru pri Florini sta vzeti Bikli-sta in Bresnica (oba kraja ležita 17 km južno od Prespaškega jezera), dalje višina Vič (2065 m), dalje vzhodno greben Mala Reka in kraja Eksisi in Banica ter višine Malka Nidra. 1608 m visoko Ozemat-Jeri smo obdržali kljub močnim napadom.

Na prostoru južno od Demir-Hisarja in Seresa so Bolgari predstavili svojo črto na vzhodni breg Štrume in drže fronto od Butkovskega jezera do Tahinskega jezera. Od tu do Soluna je le 60 km. Če vzamemo, da je Sarraill napravil zunanjo utrdbo črto v okrožju najmanj 15 do 20 km, imajo Bolgari en dan do teh utrdb.

Nemško-bolgarska ofenziva.

Lučano, 21. avgusta. Nemško bolgarska ofenziva proti Solunu povzroča posebno francoskim in italijanskim listom, ki so brez dvoma tolmači svojih vlad, velike težave. Obojavljali so se, preden so jo sploh omenili, in se branijo priznati, da ne določa dogovor volje Sarrailla, kar so pričakovali. Ker jih skrbi, da bi lahko bili popolnoma razočarani vsi upi na Rumunijo, izkušajo hitro trostiti napačne govorce; na primer da divja vstaja v Albaniji ali pa, da bodo izpraznili Lvov. Milanski listi tudi naglašajo, da stališče Grške nikakor ne odговarja pričakovanju, ker navzoči močni kontingent, ki šteje vsaj 10.000 mož, ni preprečil, da bi ne bili Nemci in Bolgari prekoračili gorške meje celo na takih točkah, ki so izvrstno utrjene.

Bolgarija naznanila Grški, da se je ofenziva pričela.

Atene, 20. avgusta. (Kor. ur.) Reuter: Bolgarski poslanik Pasarov je obvestil ministrskega predsednika, da se je pričela bolgarska ofenziva z zasedbo več strate-

gičnih točk na grškem ozemlju. Zaimis je prišel popoldne h kralju. Poslanika Anglije in Francije sta vprašala danes Zaimisa, kaj namerava ukreniti vlada z ozirom na dejstvo, ker beži v Macedoniji prebivalstvo pred Bolgari na vse strani.

Italijani se izkrcali v Solunu.

Solun, 21. avgusta. (Kor. ur.) Agence Havas: Italijani so se pričeli včeraj izkrcavati. Pred četami je korakala godba zavznikov; Italijane so spremljali francoski, angleški in ruski oddelki.

Gospodarski položaj v Črnogori.

Cetinje, 21. avgusta. (K. u.) Ko so v korakale naše čete v Črnogoro, se je otvorilo vojaški upravi tudi v gospodarskem oziru izredno široko polje dela. Znatne množine blaga so se iz monarhije uvozile v Črnogoro in so se tako pokrile skoraj normalno potrebe prebivalstva. Po deželi so krožili znatni zneski popirnega šele med vojsko izdanega denarja, ki so mu vedno manj zaupali. Te neradne denarne razmere smo odstranili. Po vojski upravi kolkovani perperboni se sprejemajo v razmerju dveh perperbonov = 1 krono; črnogorski trdi denar se sprejema v popolni imenski vrednosti. Tudi gospodarsko slabejši si lahko nabavi v vojaško organiziranih okrožjih in filialnih vojaških skladiščih potrebna živila po urejenih cenah. Moratorij, ki še obstoji, bo odpravljen 1. novembra. Carina in davki se niso veliko izpremenili. Z ozirom na gospodarski položaj prebivalstva vojaška oblast veliko zaostalih davkov ni iztirjala. Končno še opozarjamo, da so se monopoli, ki so obsegali do zdaj le tobak, sol in cigaretni popir, razširili tudi na petrole in na užigalice, da se pri nakupu štiti prebivalstvo proti navijanju cen.

Voivno gibanje na Grškem.

Atene, 19. avgusta. (K. u.) Reuter poroča, da so se Grška in ententa glede oblegovalnega stanja med volitvami v Macedoniji sporazumeli, da ententa dovoli prosto pot kandidatom, svobodo časopisja in shode v zaprtih prostorih; časopisje pa se ne sme aktivno udeleževati volivnega boja in ne sme napa-dati vlad entente.

Rumunske priprave.

Ženeva, 21. avgusta. Atenske vesti pravijo, da je Rumunija poklicala z dopusta častnike in moštvo, rekvirirala železniški material na vseh progah in militarizirala železničarje.

Rumunija in Bolgarija.

Bukarešt, 21. avgusta. (K. u.) Steagul skuša vsak dan dokazati, da bi bila vojna na strani entente proti interesom dežele. Danes se peča z vojno proti Bolgariji: Morda je v interesu Rusije, da stre Bolgarijo in da dobi prosto pot do Carigrada. Pa kaj pomaga ta poraz Bolgarije Rumuniji, ko pa rumunske zahteve ležijo v Karpatih. Hkrati voditi vojno proti Bolgariji in osvojiti si Sedmograško ni mogoče. Rumunski rusofili to uvidevajo in zato zahtevajo, da naj se Rumunija loti Bolgarije, ker bi ji ententa dala Sedmograško za plačilo. Pozabijo pa, da bo ententa tudi v slučaju zmage delila samo tiste dežele, katere bodo zavzele njene armade. Sedmograška pa je gotovo prav zadnja dežela, katero bi si ententa osvojila. To deželo bo tudi ob mirovnih pogajanjih imela v svojih rokah današnja lastnica, ki je ne bo hotela dati. Ni verjetno, da bi ententa, ki bo imela opraviti dosti sama s seboj, kotela začeti novo vojno, da Rumunija dobi Sedmograško. Vojna proti Bolgariji je tedaj blaznost in narodna nesreča, pri čemer je treba še pristaviti, da bi ljudstvo ne bilo navdušeno zanjo.

Berlinski glas o Rumuniji.

Berlin, 21. avgusta. Sicer dobro poučeni krogi pravijo, da ni pravilno mnenje, da se bo Rumunija odločila v bližnjih dneh, in sicer za entento. Mora se domnevati, da se vlada še ni zavezala ententi. Poslanika osrednjih sil sta govorila jasno in to morda ne bo brez vpliva na bodoče dogodke. »Münchener Neueste Nachrichten« pa pišejo, da ne bodimo preveliki optimisti.

Rumunija in Rusija.

Berlin, 20. avgusta. »Nowoe Vremja« poročajo o živahnih pogajanjih med Petrogradom in Bukarešto. Vendar Bratianu vso stvar namenoma zavlačuje in se zaenkrat noče vezati. — »Dreptatea« poroča, da je Rusija zaplenila vse rumunsko blago v Besarabiji.

Rumunska vlada.

Bukarešt, 19. avgusta. (K. u.) »Independence Roumaine« zelo ostro nastopa proti gotovemu časopisju, ki z neprestanimi vestmi o najdbi bomb skuša držati ljudstvo v trajni napetosti.

Bukarešt, 21. avgusta. Prihodnjo sredo se vrši ministrski svet o zunanjem položaju. — »Opinia« izve, da je razmerje med Bratianujem in entento zopet nekoliko bolj napeto, ker Bratianu zahteva preveč.

Berlin, 20. avgusta. »Vossische Zeitung« poroča, da je razpoloženje v Bukarešti bolj mirno. Iz dobro poučenih krogov se sliši, da v prihodnjih treh tednih ne pride do nobenega važnega sklepa.

Dosedanji uvoz v Rumunijo.

Bukarešt, 19. avgusta. (K. u.) Do 1. avgusta je prispelo 72 Carmen-vlakov s 2073 vagoni in 20 ladij. Vlaki so pripeljali blaga 35½ milijona kg v vrednosti 28 milijonov lejev.

Turčija v vojski.

Turško uradno poročilo.

Carigrad, 20. avgusta. Glavni stan:

Kavkaško bojišče.

Na desnem krilu boji prednjih straž. Sovražnika, ki je na severu prelaza Zunglan napadel naše prednje postojanke, smo pregnali. Ob tej priliki smo ujeli nekaj mož in uničili z našim ognjem sovražno baterijo, ki je nameravala zasesti neko odprto postojanko.

V središču in na levem krilu znatni boji.

Neko naše letalo je napadlo na Črnem morju dve ruski torpedovki in je metalo bombe nanje. Na krovih ladij smo opazovali dim, ki so ga povzročile bombe.

Dne 17. t. m. je vdrlo 8 sovražnih vojnihih ladij v severni in v južni zaliv otoka Symi, kjer so izkrcali 300 roparjev pomešanih z vojniki; naši oddelki so jih napadli, boj je trajal tri ure; sovražnik je izgubil približno 50 mož in je zbežal nazaj na ladje.

Neko angleško ladjo smo potopili 18. t. m. v zalivu Aleksandrette. Ujeli smo 18 mož, med njimi poveljnika ladje Carterja in štiri častnike.

Turki v Oršovi.

Bukarešt, 21. avgusta. »Zina« javlja: V pristanišču Oršova sta se izkrcala dva turška bataljona, ki sta se pripeljala iz Rahove na ladjah »Taussig« in »Graf Schenky Istvan«. Nemški častniki v Oršovi so priredili turškim častnikom na čast pojedino. Opolnoči so se odpeljali turški vojniki s posebnimi vlaki na gališko bojišče.

Dve angleški kržarki potopljeni.

Rotterdam, 21. avgusta. Glede na poročilo o malem boju na Severnem morju se je zdaj dognalo, da sta bili potopljeni angleški kržarki »Nottingham« in »Falmouth«, ki sta obe moderni kržarki. Mornariški strokovnjak lista »Daily News« pravi, da je to prvi uspeh nemške taktike. Nemci so namreč poizkusili manever s skupino podmorskih čolnov in težkih ladij, ki se jim ob prejšnjih poizkusih ni obnesel, a zdaj se jim je posrečil; obe potopljeni kržarki bo zelo angleška mornarica pogrešala.

× × ×

Zavarovana kržarka »Nottingham«, ki so jo izpustili v morje aprila 1913, je obsegala 5530 ton, oborožena je bila s 13 topovi in z 2 cevmi za izpuščanje torpedov; posadka je štela 400 mož. Kržarka »Falmouth« je bila izpuščena že leta 1910 v morje; je bila ravno taka kakor Nottingham; le en top je imela manj.

London, 21. avgusta. (Kor. ur.) Reuter: Uradno poročilo admiralitete. Sovražnik je 19. avgusta na Severnem morju živahnost deloval. Nemška mornarica je odplula na morje, a se je vrnila v svoje pristanišče, ko je izvedela, da so angleške morske sile močne in se je boju izognila. Izgubili smo lahki kržarki »Nottingham« in »Falmouth«, ko sta iskali sovražnika; napadli so ju bili nemški podmorski čolni. Vsi častniki »Nottinghama« so rešeni, 38 mož posadke pogrešamo. Rešeni so vsi častniki in moštvo »Falmoutha« izvzemši enega kurjača, ki je umrl na ranah. Nekaj sovražni podmorski čoln smo uničili; nekega drugega smo zadeli z ladjo; mogoče je, da se je potopil. Nemška trditev, da je bil uničen neki angleški rušilec in da je bila poškodovana neka angleška bojna ladja, ni resnična.

Berlin, 21. avgusta. (Kor. ur.) Wolff javlja: Trditev poročila angleške admiralitete z 21. t. m., da so zadeli z ladjo neki naš podmorski čoln, odgovarja resnici. V čoln je potem, ko je uničil neko angleško kržarko vrste Chatam, poizkušal zavoziti neki angleški rušilec, a ga je le lahko poškodoval in se je v dobrem stanju vrnil v pristanišče. Glede na angleško trditev, da je bil uničen neki drugi nemški podmorski čoln, moremo zavzeti šele potem stališče, ko bodo došla poročila vseh podmorskih čolnov. Z ozirom na angleški poizkus utajiti, da je bil uničen neki angleški rušilec in da je bila poškodovana neka angleška bojna ladja, opozarjamo na uradno nemško

poročilo z 20. avgusta, ki ga v popolnem obsegu vzdržujemo. Plod domišljije je, kar trdi poročilo angleške admiralitete, da bi se bilo umaknilo nemško visokomorsko brodovje pred bojnimi silami angleškega visokomorskega brodovja, katerega nismo nikjer videli.

Pred važnimi dogodki na morju.

Ymuiden, 21. avgusta. (Kor. ur.) Par-niki, ki so se vrnili v Ymuiden poročajo, da so srečali v soboto ob 5. uri zjutraj dve skupini Zeppelinov in 14 do 16 nemških vojnihih ladij na 24° 6' severne širine in 4° 55' 6" vzhodne dolžine. Skupino ladij so tvorile kržarke, ena lahka kržarka in več torpedovk. Nemci so križarili v zahodno severno zahodni smeri.

Madžari na Dunaju.

Dunaj, 21. avgusta. Cesar je v nedeljo sprejel Andrassyja, Apponyja in Rakovszkega. Po avdijencah so si medsebojno zaupali vsak svoj razgovor. Andrassy je rekel, da so v tej avdijenca dopolnili svoja zadnja pojasnila. Prvič so govorili splošno o perečih vprašanjih in posebno o madžarskih željah, sedaj pa o novih perečih vprašanjih. Cesar jih je poslušal z vidnim interesom. Govorili so tudi o poljskem vprašanju, ki Madžare posebno zanima. Glede vodstva zunanje politike so izrazili gotove želje in nasvete, ki se morda ne strinjajo s stališčem ogrske vlade. Madžarski opozicijonalcji bodo najbrže že v sedanjem zasedanju ogrske zbornice povedali svoje želje glede zunanje politike. Ne gre se za glavna vprašanja, ampak za podrobnosti. Apponyi je izjavil, da pojdejo večkrat na Dunaj. Dasi ravno opozicija ni bila pri kanclerjevih razgovorih na Dunaju, vendar je Andrassy par dni prej v Berlinu povedal stališče madžarske opozicije.

Dnevne novice.

+ **Naši mariborski domobranci.** Poveljnik mariborskega domačega domobranskega polka na bojišču, podpolkovnik Rudolf Passy, piše povodom svojega odlikovanja z viteškim križcem Leopoldovega reda: »Srčno sem vesel, da morem poudariti, da imam to odlikovanje — ki je itak v najlepšem smislu besede visoko odlikovanje polka — v mnogem oziru pripisati vrlosti in sposobnosti častniškega zbora in predvsem krasnemu obnašanju, občudovanja vredni vztrajnosti, hrabrosti in požrtvovalnosti moštva. Resna volja, da zmagamo in pristni vojaški duh, ki sta zvarila častnike in moštvo v sklenjeno celoto, sta omogočila, da je naš krasni polk v pravcatem zmagovitem poletu preko meje dednega sovražnika vpletel nov lovor v venec slave. Viharno navdušenje v prodiranju, žilava vztrajnost v brambli: taki so šestindvajseti. Da ostane vedno tako: pomozil Bog!« Podpolkovnik Passy si je zaslužil viteški križec Leopoldovega reda v ofenzivi na južnem Tirolskem, kjer so se neustrašeni šestindvajseti odlikovali s celo vrsto sijajnih činov orožja in po svojih najboljših močeh pripomogli do nove slave tretjemu zboru, diki avstrijske armade.

+ **Visoko odlikovanje.** Cesar je podelil komturni križ Leopoldovega reda z vojno dekoracijo podmaršalu Karlu Scotti, svoječasemu brigadirju v Gorici.

+ **Zlata maša.** Petdesetletnico mašništva je obhajal v nedeljo, 20. t. m. duhovni svetnik Jernej Ramoveš, župnik v Poljanah nad Škofjo Loko. Na prsih z zlatim zaslužnim križcem s krono, rdečim križem in častno medaljo za 40letno službovanje (je že 41 let v Poljanah), je ob številnem spremstvu stopil pred oltar, sam imel cerkveni govor in mladeniško pel zlato mašo.

+ **Nagodbena pogajanja** so včeraj nadaljevali v Budimpešti.

+ **Zvonovi in zavarovalnina.** Veleč. župne urade se opozarja, da je zavarovalnino za zavarovanje zvonov proti požaru in razpoku, dokler iste ne vzame vojaška oblast, plačati kakor do sedaj. Kakor hitro pa vzame vojaška oblast zvonove, naj se blagovoli to takoj javiti zavarovalnicam, da se zavarovanje uredi.

— **Umrli** je na Dunaju dne 19. t. m. podmaršal Gjuro pl. Tomičić od Rečice, star 75 let, doma iz Like na Hrvaškem.

Pogreb rajnega g. župnika Jakoba Ferjančiča na Slapu se je dne 13. avgusta lepo izvršil. Vkljub temu, da se je vršil pogreb v nedeljo popoldne, se je udeležilo pogreba 13 duhovnikov in obilna množica ljudstva. Pokoj njegovi duši! Bil je zadnji dni večkrat previden s svetimi zakramenti.

— **Vipava.** Dne 18. avgusta smo dobili težko pričakovani dež. Nekaj pridelkov se bo še popravilo. Da bi nam le burja ne posušila polja. Letos nam je namreč po vsakem dežju burja v par urah polje tako izsušila, da ni dež nič zalegel. No, po zimi imamo burjo še dosti radi, po leti pa nam dela preveč škode. — V Logu pri Vipavi se je pobožnost dne 15. avgusta jako lepo izvršila. Običajnega šundra zunaj cerkve ni bilo skoraj nič, tem več pa se je opravilo molitve in prejelo sv. zakramentov. Pridno so pomagali gospodje iz Gorice. — Vsled vojnihih dogodkov je bilo treba domače pokopališče razširiti. Pod spretnim vodstvom g. barona Maasburga, gen. maj. v pok., se delo bliža koncu. Pokopališče bo lično ograjeno in jako lepo razdeljeno. Grobovi se žal dan za dnem množe. Na treh spominskih ploščah bodo ovekovečena imena v Vipavi umrlih bojevnikov.

— **Padel** je dne 15. t. m. v zračnem boju z nekim laškim letalom nad Komnom, najboljši hrvatski biciklist Franc Gregl. Pokopan je na pokopališču v Komnu.

— **Po smrti odlikovan ptujski Slovenec.** Cesar je podelil zlato hrabrostno svetinjo ob Soči padlemu vrlému našemu pristašu Francu Brenčiču (brat državnega poslanca Brenčiča) iz Nove vasi pri Ptujju. Pri tej priložnosti je pisal njegov gospod stotnik na starše tolažilno in častno pismo. Čast!

— **Ranjen** je bil na severnem bojišču desetenik Štrukelj Ignacij iz Slapa v Idriji.

— **Pri kopanju v Kolpi** je utonil pri radoviškem mlinu, ne daleč od Metlike, 13letni France Vukšinič iz Grabovca.

— **V Doleh pri Idriji** je 17. avgusta t. l. nastal ogenj, ki je popolnoma upe-

Vabilo na naročbo „Ilustr. Glasnika“.

S septembrom nastopi Ilustrirani Glasnik svoj tretji letnik. Z veseljem vsprejet si je Ilustr. Glasnik v teku teh dveh let pridobival vedno novih prijateljev in naročnikov, dokaz da jim donaša v besedi in sliki veliko zanimivega.

Ilustr. Glasnik se trudi, da pri naša bralcem izbranega berila in mnogo slik z bojišča in domačih krajev.

Znamenita je galerija slik slovenskih padlih junakov, ki se žal vedno množi. Kakor to sedaj boli in peče, vendar bomo imeli poznejša leta v teh slikah dragocen spomin slovenskih mladih junakov, ki so v tej svetovni vojski dali svoje življenje za srenejšo bodočnost naše domovine.

Tudi za tretji letnik imamo pripravljenih v zalogi raznih izvrstnih pripovednih spisov, daljših in krajših in celo zbirko krasnih slik.

Z novim letnikom pričnemo z novim, daljšim romanom »Boy«, ki ga je spisal španski znameniti pisatelj Coloma.

Zato pa, da moremo list vsestransko spopolnovati, prosimo p. n. naročnike, da nam ostanejo zvesti in da list razširjajo zlasti po gostilnah in kavarnah.

Ilustr. Glasnik je najcenejši list s slikami med Slovenci. Velja letno 8 kron. Cena — tako nizka — dokazuje, da ne iščemo nobene dobička.

pelil hiše in gospodarska poslopja dvema posestnikoma. Vseh streh je pogorelo 10. Vsled suše, našprotnega vetra in pomanjkanja ljudi se je le enemu posestniku posrečilo rešiti nekaj orodja in obleke, drugemu je zgorelo vse razven, kar je imel na sebi, še celo 400 K denarja. Rešena je živina. Samo sena je zgorelo v vrednosti 20.000 K. Vse škode je malo manj kot 100.000 K. Pridadeta posestnika Sedej in Reje sta le za nekaj tisoč zavarovana.

— **Iz ruskega ujeiništva** so se vrnili v Litomeřice sledeči invalidi: inf. Sever Stojan, 83. pp., 7. s.; tit. poddesetnik Rešeta Emil, 97. pp., 2. s.; inf. Marošič Andrej, 97. pp., 4. s.; inf. Fischer Emil, 88. pp., 3. s.; inf. Juhard Andrej, 27. pp., 4. s.; inf. Serahen Miroslav, 58. pp., 6. s.; inf. Stanko Matej, 27. dom. pp., 5 s.; inf. Draščič Anton, 5. dom. pp., 1. s.

— **Zasebni vojnopoštini promet s poštnimi zavoji** je po dosedanjih pogojih dovoljen s sledečimi vojno-(etapsko)poštnimi uradi: št. 8, 9, 11, 16, 20, 32, 34, 37, 39, 48, 51, 55, 64, 65, 73, 76, 79, 83, 95, 98, 106, 125, 133, 138, 140, 146, 148, 165, 168, 176, 177, 178, 181, 185, 186, 187, 188, 200, 207, 215, 217, 218, 219, 220, 221, 222, 223, 224, 226, 236, 237, 238, 239, 242, 250, 252, 267, 269, 273, 277, 278, 282, 298, 304, 307, 316, 323, 324, 335, 338, 345, 400, 510, 511, 512, 513, 514, 517, 600, 601, 602, 603, 604, 605, 607, 608, 611, 612, 613, 615, 630 in s sledečimi c. in kr. etapskimi poštnimi uradi: Arangjelovac, Belgrad, Čačak, Cetinje, Djakovica, Gornji Milanovac, Jagodina, Kolašin, Kragujevac, Kraljevo, Kruševac, Lajkovac, Mitrovica na Kosovem, Nikšić, Njeguš, Novipazar, Obrenovac, Palanka, Peja (Ipek), Plevlje, Podgorica, Požega, Prijepolje, Šabac, Sjenica, Smederevo, Stari Bar, Užice v Srbiji, Valjevo in Virpazar.

Ljubljanske novice.

Ij Cesarjeva slavnost v častniški bolnišnici št. 4 »Mladike« v Ljubljani se je vršila v petek, dne 18. avgusta, po nastopnem redu. Ob 11. uri je bila sv. maša. Ob 1. uri se je vršil pod predsedstvom g. etapnega stacijskega poveljnika polkovnika Kleinschrotta v krasno dekorirani obednici slavnostni obed, katerega so se udeležili gg. polkovnik Kneifel, podpolkovnik Theis, majorji Napoleon, Fischer, grof Strachwitz, Poljanec Masilko, monsignor Kokolj, polkovni zdravniki dr. Havlina, dr. Hermann, dr. Pick, dr. vitez Bleiweis-Trsteniški, dr. Leisner in mnogo drugih gg. častnikov. Slavnostni govor je imel etapni stacijski poveljnik polkovnik g. Kleinschrott, ki je v navdušenih in izbranih besedah orisal 86. rojstni dan Nj. Veličanstva. Koncem govora je pozval g. polkovnik navzoče, da z njim zakličejo cesarju Fran Josipu I. trikratni slava. Slavaklici so zaorili po obredni in kvartet godbe je zaigral cesarski himno.

Ij Patrijotični darovi. Povodom rojstnega dne Njegovega Veličanstva so izročili mestnemu magistratu z ozirom na županov poziv: tvrdka Anton Stacul 100 K za vdove in sirote 3. kora in sirote na soški fronti padlih vojakov. — G. Aleksander Gjud, brivski mojster in posestnik K 30 za vdove in sirote na soški fronti padlih junakov. Ga Mici Götzl 10 K. — Ga Amalija Korbar 10 K g. Avgust Pokorn, c. kr. domobranci nadoficial 5 K za vdove in sirote padlih vojakov 3. zbora.

Ij 25letnico svoje poroke obhajata danes dne 23. avgusta v Ljubljani deželni uslužbenec g. Košmerl Jožef, rojen v Loškem potoku, in njegova g. soproga rojena Gornik, še mnogo srečnih let!

Ij Zadrži inštruktor c. kr. trgovskega ministrstva v Ljubljani se je preselil iz Gledališke ulice št. 10 v Nunsko ulico št. 17 (vila Supančič).

Ij V ruskem ujeiništvu je Leoslav Pahor, sanitetni podčastnik, sin nadrevidenta juž. žel. g. Pahorja. Nahaja se: Žitomir, Bolunska gubernija.

Ij Umrli so v Ljubljani: Elizabeta Richter, krojačeva vdova, 81 let. — Rudolf Cernohuby, pešec. — Elek Papp in Mihael Balogh, pešca. — Tomaž Medja, delavec-zasebnik, 69 let. — Alojzij Mozetič, sin strojarskega pomočnika, 2 meseca. — Križan Miletič, vojaški voznik. — Janos Tóth, pešec. — Jernej Kustič, domobranec. — Janos Kiss, pešec. — Juri Puskas, pešec. — Peter Tancos, desetnik. — Emanuel Schneider, strojni mojster v pok., 76 let. — Matevž Toman, posestnikov sin, 10 let. — Josip Bevcar, posestnik-begunec, 56 let. — Stanislava Pekonja, zidarjeva hči, 4 mesece. — Matevž Sušnik, posestnik, 46 let. — Marija Nadižar, hiralka, 74 let.

Ij Za oddajo moke pri mestni aprovizaciji naj se zgleda: v četrtek trgovci in mokaarji iz Ljubljane, v petek okolški trgovci, v soboto pa peki, vselej ob 8. uri zjutraj v prejšnji Gallettovi hiši, 1. nadstropje, mestna posvetovalnica.

Ij Pogojno presto razpolaganje s črešlom v območju 5. armade. Poveljstvo 5. armade je z ozirom na določbe § 5. ministr-

ske naredbe z dne 24. marca 1916, drž. zak. št. 79, objavilo, da c. in kr. vojno ministrstvo nima nič proti temu, če 5. armadno poveljstvo producentom česla na posebno prošnjo dovoli, da smejo s česlom poljubno razpolagati, ter jih oprosti, da jim ga ni treba naznanjati centrali za kože in usnje na Dunaju. Tozadevne prošnje se pošiljajo intendantu 5. armadnega poveljstva, vojna pošta 508.

Primorske novice.

Goriško glavarstvo v Ajdovscini. Z ozirom na tozadevno notico konstatiramo, da posluje c. kr. goriško glavarstvo — kakor doslej — pod vodstvom komisarja Žnidaršiča v Ajdovščini.

Evakuirani goriški kraji. Ker prihajajo v svet tozadevne razne vesti, konstatiramo, da so bile te dni evakuirane, oziroma se evakuirajo — ako izvažamo Kras — sledeče občine: Solkan, Kronberg, Ravnica, Trnovo, Osek, Ozeljan, Šempas, Miren, Vrtojba, Vogersko, Bilje, Renče, Prvačina, Dornberg.

Slovenske sirote z Goriškega. Dobrotnica sprejme štiri od 3 do 7 let stare deklce in enega od 3 do 5 let starega dečka, brez staršev, v popolno oskrbo do konca vojske in še dalje. Natančna pojasnila daje posredovalnica za goriške begunce v Ljubljani, Dunajska cesta 38.

Goriški slovenski dijaki — v barake! Bliža se novo šolsko leto, a o goriški slovenski gimnaziji ni ne duha ne sluha. — Za gojence nadškofijskega konvikta goriškega je poskrbel prevzvišeni nadškof, da bodo sprejeti v škofove zavode v Št. Vidu; za dijake, ki so obiskovali goriško nemško ali italijansko gimnazijo, je poskrbljeno na Dunaju — ostane pa še poskrbeti za ostale dijake bodisi slov. goriške gimnazije, ali realke ali učiteljske. To vprašanje se da v najkrajšem času tako-le rešiti: Vsi dijaki goriških srednjih šol, ki ne vedo, kje bodo nadaljevali svojo šolo, naj se oglašajo ter gredo v barake v Lipnico, od koder jih pošljejo potem najbrže v Bruck. Ako se oglašajo stot dijakov, bodo prisiljeni v najkrajšem času otvoriti tam ali kje druge tečaje. Tako bi bili vsi dijaki preskrbljeni za stanovanje, hrano, obleko in šolo; razume se, da bi bili ločeni od drugih beguncev ter bi imeli posebno nadzorstvo in preskrbo. Zato je moje mnenje: dijaki, vsi v barake — in šole bodo koj otvorene. Ne čakajmo ter ne tratimo časa z raznimi prošnjami. V barake; iz barak v šole! — Iv. Rojce dekan. dež. poslanec.

Iz begunske poti. V četrtek, dne 17. t. mes., je umrla na begunski poti, zadeta od kapi, 56letna Marija Živec iz Šempetra. Na poti iz Dornberga je umrl od kapi zadet v četrtek Bolaffijev oskrbnik p. d. Berce iz Dornberga. Nad postajo Kamnje je krožil nad vlakom, kjer se je umrl vozil, italijanski aeroplan. Potniki so morali izstopiti. Strah pa je povzročil smrtno kap. Pokojnika so prenesli v mrtvašnico v Kamnje.

Italijani in goriška begunka. 73letna Marija Bizjak ni hotela odpotovati s svojo družino, temveč je ostala v svoji vasi Št. P. Dne 10. t. m. so jo obiskali v hiši Italijani ter jo povabili v avto, da jo odpeljejo v Italijo. Starka pa se je branila, češ, da raje umre. Ker so jo le vlekli proti vozu, se je prijel za neko drevo. Ko so izprevideli Italijani, da je starka res pripravljena vztrajati, so ji končno dovolili, da je smela skozi našo fronto za svojo družino. Prej pa si je še smela ogledati v župnišču in v drugih kuhinjah, kaj se kuha za italijanske vojake. Na pot so ji dali dva hleba komisa.

Smrtna kosa. V Malih Žabljah, občina Sv. Križ na Vipavskem, je umrl posestnik Anton Kravos. N. v m. p.

Filip Orel ujet. Starešina »Danice« abs. iur. Filip Orel iz Šmarij na Go-

riškem se je te dni javil iz ruskega ujetništva. Piše francosko. Njegov naslov je: Filip Orel, vojnopleniški officer, Astrachan, Rusija.

Komen na Krasu, 18. avgusta 1916. Tukaj smo danes slovesno praznovali rojstni dan našega cesarja Franca Jožefa I. — Ob 8. uri je bila sveta maša v tukajšnji farni cerkvi, ki jo je imel g. dekan. Po sveti maši so zapeli zahvalnico in končno je bil blagoslov. Po sveti službi božji so pevke in pevci zapeli cesarsko pesem. Svete maše se je udeležil častniški zbor z nadvojvodom Jožefom na čelu, c. kr. uradniki, zastopniki županstva, učiteljsko, orožništvo, vojaštvo in mnogo vernega ljudstva. — Na hišah po trgu so visele zastave v znak patrijotičnega praznika.

Umrli je v Trstu gđ. Karla Guštin, sestra č. g. Frančiška Guštin, kaplana pri sv. Antonu Novem. Cenjeni družini iskreno sožalje!

Tržaško delavstvo in cesarjev rojstni dan. »Il Lavoratore« poroča, da je tržaška delavska zveza (Unione Operaia Triestina) o priliki 86. cesarjevega rojstnega dne poslala Nj. Veličanstvu udanostno brzojavko ter se po deputaciji udeležila slovesne službe božje v baziliki sv. Justa.

Iz tržaške bolnišnice vsled pomanjkanja prostorov odvažajo otroke v zdravilišče Ancarano v Istri. V bolnišnico bodo lahko namestili bolne vojake.

Grozđa je na tržaškem trgu že precej, toda sila drago je: po 1 K 60 vin. kilogram. In vendar ga nič ne segnije, ker gre vse pod zobe — višjih kupcev.

Obsodba prekega soda v Pulju. Z obsodbo vojnega sodišča c. in kr. pristaneške admiralitete in poveljstva vojne luke v Pulju, kot prekega soda, je bil obsojen na vislice dne 10. avgusta 1916 kapitan Nazario Sauro, rojen in pristojen v Koper, in sicer zaradi zločina državne veleizdaje, povzročene s tem, ker je kot avstrijski državljani vstopil kot bojevnika v italijansko vojno mornarico, ker je v tem svojstvu sodeloval pri sovražnih podjetjih proti domačemu obrežju in ker je s tem neposredno sodeloval pri podjetju, ki gre za tem, da odtrga od enotne državne zveze ali od obsega dežel avstrijskega cesarstva en njen del. Obsodba je bila še isti dan izvršena. To se je naznanilo vsemu moštvo v njihovem materinem jeziku.

— Reja domačih zajcev, tako se imenuje knjižica, ki smo jo ravnokar prejeli v pregled. Sestavlja jo je stotnik-avditor dr. Štefan Voszka, vodja zajčarne 5. armadnega poveljstva, predstavil pa dipl. agr. A. Jamnik, adjunkt c. kr. kmetijske družbe kranjske. Knjižica je izšla v založbi Katoliške Bukvarne v Ljubljani in stane 80 vin. Je poljudno pisana in obsega 61 strani, z dvajseto slikami, o hlevih in kletkah (s slikami), o krmljenju in krmljih, o plemenitvi in negovanju (s slikami), o boleznih in škodljivcih, kako je zajca zaklati in kako je njegovo meso okusno pripraviti (s slikami) in še o raznih drugih vprašanjih, ki utegnejo zanimati naše zajčjere. Priprava zajčjega mesa v domači kuhinji bo gotovo vsakogar zanimala. Navedenih je tudi 11 kuharskih receptov za pripravljanje raznih okusnih jedi od zajčjega mesa, ki ni od primerno starih živali nič slabše kot teletina — po redilnosti pa je še več vredno. Imenovana knjižica je pravo slovensko strokovno delo v literaturi o reji domačih zajcev in jo zato vsem Slovincem kar najtopleje priporočamo.

Suhe gobe, vinski kamen, med, vosek, kumno in janež ter sploh vse deželne pridelke kupi veletrgovina

Anton Kolenc, Celje.

Isto tako tudi vsako množino raznovrstnih praznih sodov in vreč.

VOLNENE CUNJE

dalje stare nogavice in druga pletenina, odpadki aukna, ponošena volnena obleka se kupi v vsaki najmanjši in tudi največji množini ter dobro plača. Ponudbe na: zbiralnico volnene bлага v vojno namene Seebach pri Beljaku.

Najboljše in najcenejše se da krojčiti po novi in sloviti izdaji

FAVORIT - modnega albuma za jesen in zimo.

Cena K 1'20, s poštino K 1'30.

Dobi se pri tvrdki

M. Ranth,

glavno zastopstvo za Kranjsko, Ljubljana, Marijin trg 3,

kakor tudi 1970

vsi posamezni kroji in favoritne potrebščine. Odpošiljatev se izvršuje le proti poštenu povzetju ali predplačilu.

Glasovirje, pianine, Phonola, električne glasovirje, Orchestrione i. t. d.

S. KMETETZ

Ljubljana

Kolodvorska ul. 26.

♦ VILA NA BLEDU ♦

lepa ob jezeru ležeča, s 7 sobami in 1 kabinetom, lastno kopeljo v jezeru, pravico do čolnov, z vodovodom, se da celoletno v najem ali se proda. Krasno bivališče za begunce in rekonvalescente. Več v Šelenburgovi ulici št. 1, I. nadst. od 2. do 3. popoldan.

Zadruga premožarjev v Ljubljani

naznanja slavnemu občinstvu, da je z današnjim dnem cena premoğu: **za 50 kilogramov K 2'30** bodisi na debelo ali na drobno. V Ljubljani, dne 21. avgusta 1916.

Obvestilo!

soglasno sklenil, **znižati** pričenši z dnem 1. septembrom t. l. obrestno mero od 4½% na

Ljubljana, dne 19. avgusta 1916.

Načelstvo.

„Centralna posojilnica registrovana zadruga z omejeno zavezo“ v Gorici, začasno v Ljubljani, Pražakova ulica 3 II, uljudno naznanja, da je odbor v svoji redni seji dne 9. t. m.

4%

A. & E. Škabernè

Najnovejše bluže za dame

Mestni trg št. 10

Prodajalka

izurjena se sprejme v špecerijski trgovini za takojšen nastop. Naslov pove uprava lista.

Skoro nov pisalni stroj

se ceno proda Ljubljana Gradišče 15/L.

Notarskega substituta,

eventuelno v vseh notarskih poslih izvežbanega kandidata ali uradnika, išče notar v Ljubljani. Naslov pove upravništvo »Slovenca« pod: 1962.

500 K 1431

Vam plačam, ako Vaših kurjih oces, bradavic in trde kože, tekom 3 dnih korenino, brez bolečin ne odpravi. Cena lončku z jamstvenim pismom K 1'50, 3 lončki K 4'—, 6 lončkov K 5'50, 6 lončkov K 5'50. Stotine zahvalnic in priznanj. Potenje nog in rok odpravi Ita-prašek. Cena K 1'50, 3 skatle K 3'50. Kameny Kaschau (Kassa) I., poštini predal 12/844 Ogrsko.

! Pozor gospodinje !

Trgovca s sadjem in zelenjavo

Karl Kumar

Pogačarjev trg Pogačarjev trg

priporočam cenjenim gospodinjam

svojo zalogo

čebule

po najnižji dnevni ceni.